

Handen Ineen

"samen werken aan goede zorg"

Waarom Handen Ineen?

Het project Handen Ineen is in 2010 gestart om een bijdrage te kunnen leveren aan de discussie over de houdbaarheid van de AWBZ in samenhang met de WMO. Projectdeelnemers geloven dat door goed te luisteren naar de klant en door zijn kracht en de kracht van zijn netwerk centraal te stellen de vraag naar professionele zorg gaat dalen. Dit terwijl de klanten (en medewerkers) minstens even tevreden zullen zijn.

Wat wil Handen Ineen

Handen Ineen ontwikkelt en test een alternatief model van financiering en verantwoording voor de zorg thuis. Binnen dit model staan de vraag en de wens van de burger centraal. Een model met minder administratieve lasten en meer vrijheid voor de zorgprofessionals. Een model dat samenwerking stimuleert en toch uit blijft gaan van marktwerking.

Hoe ziet dat model er dan uit?

Centraal binnen het model staat de wijk (de menselijke maat; max. 15.000 inwoners). De wijk wordt "maatschappelijk aanbesteed" (een zorgvuldige oefening is in voorbereiding). Met andere woorden; diverse partijen worden uitgenodigd en uitgedaagd om gezamenlijk mee te helpen de zorg voor de inwoners vorm te geven. In het experiment wordt gewerkt met een volledig ontschot WMO & AWBZ budget. Een budget dat het systeem van productiefinanciering succesvol vervangt.

Wat zijn de voordelen van het model?

Het model genereert nieuwe oplossingen en nieuwe samenwerkingsverbanden. De wijkvereniging kan partner worden binnen het model en zorgorganisaties kunnen gaan samenwerken in plaats van de concurrentie op te zoeken. Het model geeft daarmee "rust". Het zorgkantoor en de gemeente weten voor een langere

periode de uitgaven en organisaties kennen hun inkomsten.

Hierdoor kan ook een aantal kleine flexibele arbeidscontracten omgezet worden naar contracten met vaste uren.

De administratieve last voor zowel zorgkantoor, gemeente en zorgaanbieders wordt door het model drastisch teruggebracht. Indicaties hebben geen functie meer omdat de zorgorganisaties zich hebben verplicht tot het leveren van alle zorg in die wijk.

Op dit moment zijn indicaties (nog) per wet geregeld. Binnen Handen Ineen worden ze sterk vereenvoudigd aangevraagd en omgezet in een beschikking. In de dagelijkse zorgverlening hebben ze geen functie meer.

Omdat er geen relatie is tussen productie en financiering is de registratie simpel.

Alleen ten behoeve van de eigen bijdrage van de cliënt wordt geregistreerd. Basis hiervan is het zorgleefplan. Dit volgens het principe "planning is realisatie".

Het model is administratief eenvoudig. De reductie in tijd enorm: per klant wordt de administratieve last met een uur per week verminderd.

Hoe wordt de zorg verantwoord?

Op basis van gestelde eisen aan de zorg in de wijk zijn vragenlijsten ontwikkeld. Binnen Handen Ineen interviewen vrijwilligers van Zorgbelang Fryslân cliënten. Daarmee monitoren zij de geleverde kwaliteit; kan de zorgorganisatie tijdig bijsturen als de kwaliteit achter blijft of kunnen gemeente en zorgkantoor maatregelen treffen.

Waarom daalt de zorgconsumptie?

Binnen het model is de prikkel om steeds meer zorg te leveren (productiefinanciering) vervangen door een prikkel tot ontzorgen (integraal wijkbudget).

Preventie programma's; het versterken van de sociale cohesie in de wijk en het aanbieden van voldoende activiteiten voor de diverse doel-

groepen zijn middelen om de zorgconsumptie te verminderen of uit te stellen. Immers: zo'n 30% van de zorgvragen zijn geen zorgvragen, maar vragen gerelateerd aan het welbevinden.

In de maand september 2013 is de vraag naar zorg ten opzichte van het jaar daarvoor met 17% verminderd. Cliënten zijn even tevreden en zorgmedewerkers doen met meer plezier hun werk.

Hoe "ontzorgt" Handen Ineen?

In Leeuwarden West werken vier buurtvrouwen (1,75 FTE). Zij zijn het aanspreekpunt voor de burgers in de wijk. De buurtvrouw neemt met de klant de vraag door en samen zoeken ze naar oplossingen en alternatieven. Uitgangspunt is de vanzelfsprekendheid dat de klant de regie heeft: waar mogelijk zeggenschap houdt over zijn eigen leven en dus ook houder van het probleem en de oplossing blijft. Daardoor kan de klant samen met buurtvrouw een oplossing naar wens en op maat organiseren.

De buurtvrouw denkt niet vanuit indicaties, klassen en functies, maar alleen vanuit de klant; vanuit zijn netwerk en de mogelijkheden die binnen de wijk (informeel of professioneel) voorhanden zijn.

De zorgmedewerker (een mogelijkmaker) heeft binnen het project ook geen "last" meer van de indicatie. Zij ontmoet de cliënt vanuit de vraag "wat heeft u nodig om vandaag een mooie dag te hebben" en niet meer vanuit producten, functie, klassen en minuten.

Komen burgers met een breekbaar sociaal netwerk in de kou te staan?

Nee. De Buurtvrouw zoekt vanuit de kracht van het netwerk. Is het netwerk er niet; of kan dit niet eenvoudig versterkt worden, dan zal de Buurtvrouw met de klant kijken naar andere mogelijkheden of initiatief nemen om deze mogelijkheden te laten ontstaan. Zo heeft de wijk een wijkleerbedrijf die acht studenten (uit de wijk) opleidt tot het niveau helpende. De cursisten werken en leren op het snijvlak van formele en informele zorg. Vooral bij ouderen met geen of een breekbaar sociaal netwerk. Vanuit het wijkleerbedrijf wordt ook onderzoek verricht

naar de nieuwe competenties die nodig zijn passend bij een gewijzigd zorgstelsel.

Hoe werken zorgaanbieders samen?

Samenwerking op teamniveau wordt binnen Handen Ineen vanuit zorgteams zelf vormgegeven.

Begin 2013 hebben zij een gezamenlijk actieplan opgesteld. Wekelijks is er met teams, buurtvrouwen en het sociale wijkteam overleg over cliënten en hoe de zorg voor hun geoptimaliseerd kan worden vanuit de visie van het project.

Is het een zorgproject of een samenlevingsproject?

Handen Ineen ontwikkelt zich tot een samenlevingsproject. De buurtvrouw werkt vanuit de kracht van de wijk en de wijk wordt gefaciliteerd om haar kracht te ontplooien. Zo wordt er dagelijks een wijktafel georganiseerd (koffiedrinken tegen gereduceerde prijzen in aanwezigheid van bijvoorbeeld de buurtagent, de dominee, de huurderscommissie of de buurtvrouw); wordt samen met de wijk naar oplossingen gezocht voor wensen van wijkbewoners of problemen in de wijk.

Ook wordt ICT slim ingezet om wijkbewoners uit te nodigen tot onderling contact (deelname aan activiteiten), tot versterking van de eigen regie (serious gaming) of tot het helpen van elkaar.

Wie nemen deel?

Handen Ineen is een gezamenlijk project van de gemeente Leeuwarden, het Zorgkantoor de Friesland en vier zorgaanbieders (Palet, Thuiszorg Het Friese Land, Noorderbreedte en Zorgkompas).

Zorgbelang Fryslân en Frieslab zijn de adviseurs van het project. Het project heeft van VWS toestemming gekregen om in 2013 en 2014 een aantal regels drastisch te wijzigen, zodat het model in 2015 kan worden ingevoerd.

Meer weten?

Op www.handen-ineen.nl vindt u meer informatie en kunt u zich inschrijven voor de nieuwsbrief